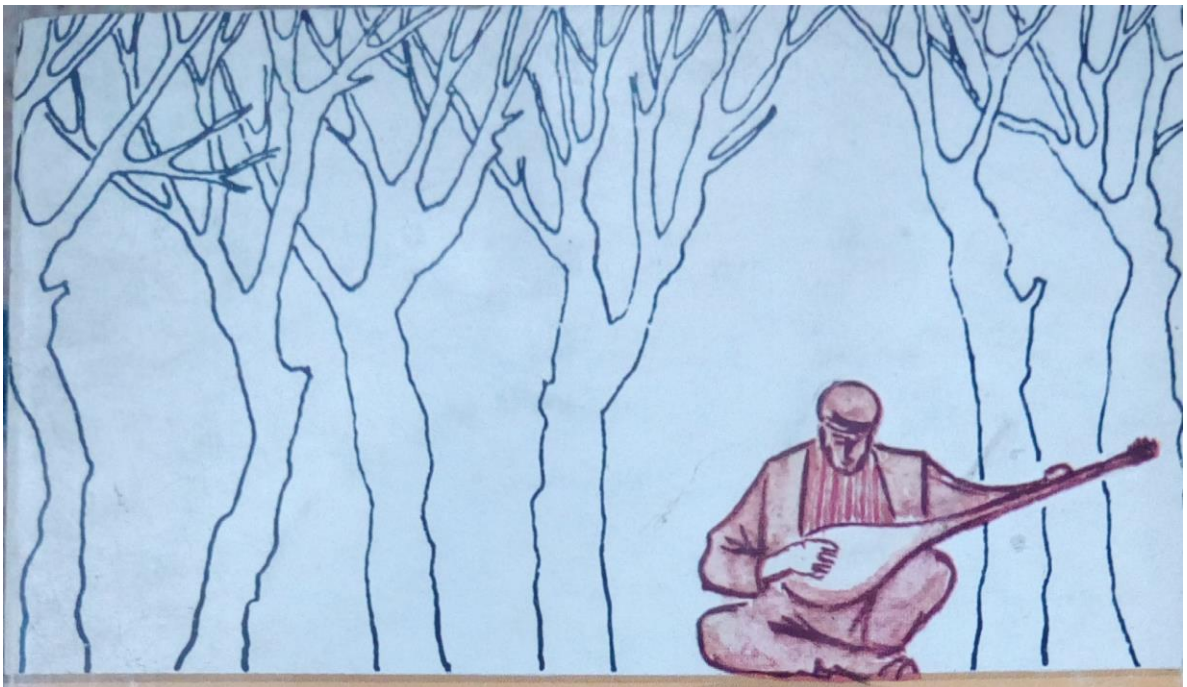

KOPUZDAN EZGİLER

Niyazi Yıldırım
Gençosmanoğlu

ÖTÜKEN YAYINEVİ

facebook
türkçü
betik
Toluhan

Niyazi Yıldırım
GENÇOSMANOĞLU

Bahtiyar Er
1874 - Antara

KAPUZDAN EZGİLER

İstanbul - 1973

ÖTÜKEN YAYINEVİ

Bâbıâli Cad. Nu.: 50 Kat: 2
Cağaloğlu - İstanbul
Tel.: 27 84 41
P. Çek. 20074195

Ötüken Yayınları Nu.: 61
Edebî Eserler Serisi Nu.: 27

Kapak Kompozisyonu	:	**Olcay Okan**
Kapak Baskısı	:	**Nam Ofset**
Dizgi - Tertip	:	**Yüksel Matbaası**
Baskı	:	**İrfan Matbaası**
Cilt	:	**Yedigün Mücellithanesi**

Bu Toprak

Gerçek kahramanların, ermişlerin, kendilerini halka ve Hakka vermişlerin toprağı...

Onlardan bize güfteler, besteler, türbeler kaldı. Ben o, kırık-dökük güfteleri billûr bir kadehin dibindeki yıllanmış, dupduru, birkaç damla şaraba benzettim ve içtim... Tadında mertlik, kokusunda hasretlik, baş döndürmesinde cömertlik vardı.

Ben o bestelerde, ruhumun ve seciyemin gerçek sesini buldum... Onulmaz dertti... Sonsuz gurbetti... Derin muhabbetti.

Ben o türbelerin o, maddî harabelerin, fakat mânevî mamûrelerin basık kubbelerini, içinde yatanların heybetini düşünerek: GÖKKUBBEMİZ gibi seyrettim... Hilkatin azametini, âlemlerin haşmetini, Tanrı'nın insanda tecellî eden kudretini gördüm.

Bu toprağın her karışında, anlatılamayan, fakat erbabınca sezilebilen özellikler ve güzellikler vardır.

Bu toprağın şiiri, musikisi, sesi, sözü, sohbeti ayrı bir lezzet, ayrı bir çeşni taşımaktadır.

Bu toprak, ermiş yiğitlerin yattığı, şehit ruhlarının at oynattığı ve Tanrı'nın, dostlarına ebedî mekân olarak yarattığı ALP-ERENLER toprağıdır.

Elâzığ, 1963

I

Sessizliğe bir yepyeni ses vermeliyiz.
Hissizliğe bir canlı heves vermeliyiz.
Şimşekle yakıp da her kararmış kalbi,
Bir yıldırım aşkiyle nefes vermeliyiz.

Elâzığ, 1963

II

Madde sathından uzak merhaleden,
Dün sabah, çevreye baktım, Kale'den;(*)
Dinledim aksini nal seslerinin,
Vecde gelmiş gibi çıktım çileden.

Elâzığ, 1963

(*) Harput Kalesi.

ÇAYDAÇIRA

Konsun şamdanlara mum, olsun ergenler sıra;
İnsin davula tokmak, başlasın Çaydaçıra!

Durur deryâda balık, durur gökte turnalar...
Bizim Çaydaçıra'ya başlayınca zurnalar!

Diz vur gakkoşum! Heyy!... de, kükresin halay kolu.
Kövenk'in pınar başı, görünsün Saray yolu...

Bunlar bu yerin sesi, bu göğün gürlemesi;
Mayası aşk, ateştir.. Belki sarmaz herkesi.

Bir vuruşu tokmağın, yetişir coşmamıza,
Bir tel sesi çok bile, köpürüp taşmamıza!

Şu Harput'un başına yağan çiy mi, kar mıdır?
Bize Kayabaşı'ndan el sallayan yar mıdır?

Heyy!. Yardır o, yardır yar!.. Omzunda şalı da var!...
Üstünde ay-yıldızı, beyazı, alı da var!

Şu dere baştan başa; ayva, nar, dut... olaydı;
Çıkardık kalesine eski Harput olaydı...

Yansın şamdanlarda mum; olsun ergenler sıra,
İnsin davula tokmak, başlasın Çaydaçıra!

Ortası güllü mendil, elinde Kolbaşı'nın;
Gelin çıkar üstüne yarın, binek taşının.

Doldur ver boş tasımı, ey!. pınar, gider oldum;
Ben, anayı, babayı, yari... terk eder oldum!...

HARPUT'TAN ANILAR

Bir türkü tutturdum Kayabaşı'nda;
Deli gönlümce hoyrattan..
Kövenk yollarında kaldı gözlerim,
Bülbüller şakıdı gül dallarında,
Yeşilbaş ördekler uçtu Murat'tan

Bir türkü tutturdum Kayabaşı'nda,
Keklik sürüleri Han Yokuşu'nda...

Gider meterise ağam, çifte omzunda,
Güllü, elinde aynası, sürmeler gözlerini;
Bir maya duyulur Buzluk'tan...

«Çık ayvana, bak yıldızın merdine;
Ben de düştüm bir güzelin derdine..»
Bir türkü tutturdum Kayabaşı'nda,
Deli gönlümce hoyrattan..

Saray yolunda giden kız açtı yüzünü:
«Al almayı, benden al..»
Di gel de geç, yıkılası Harput'tan.

Bir türkü tutturdum Kayabaşı'nda,
Hey.. hey... ler yükseldi Kale'den.
«Meyhaneler kapısı bahtım gibi kapansın...»
«Sensin beni kul eden..»

Bir türkü tutturdum Kayabaşı'nda;
Ezan sesi gelir Sârâhâtun'dan...
Yerle gök arası bir kutlu hazda,
Vecd içinde türbeler,
Kamu ervâh namazda.

KEBAN GÜZELLEMESİ

Fırat'ın koynunda bir mavi boncuk;
Karanlık gecede yıldız gibidir.
Bir hayli gün görmüş, değildir çocuk...
Güzellikte gelinlik kız gibidir.

Vatan kapısının gümüş eşiği,
Yağız yavruların yeşil beşiği;
Cevher kaynağı hep delik deşiği;
Türk'ün bileğinde nabız gibidir.

Dağları granit, yalçın tepesi
Zirveleri gökte yıldız öpesi...
«Birvan» sağda «Nimri» solda küpesi;
Taze çilek, turfanda muz gibidir.

Ağam... Yol düşerse uğra Keban'a,
Küçük yer, deyip de atma yabana
Geçmişini öğren, sor da babana:
Sultanlar içinde Yavuz gibidir.

Keban bir kuş, konmuş gümüş bağına.
Şans kartalı yuva yapmış dağına
Barajla girecek altın çağına
Ufuklar şimdiden deniz gibidir .

Sesi yamaçlarda yaparken yankı
Anmadan geçmeyiz biz Etibank'ı
O, bugün, Keban'ın kalbidir sanki,
Yemekte tad, ekmekte tuz gibidir.

Hak söyleriz, Tanrı bizden sorsa da:
Büyük bina olmaz küçük arsada
Her ne kadar kıskançlığı varsa da
Ağın'la, bacanak-baldız gibidir.

Keban, 1958

FIRATLA HESAPLAŞMA

Yüzyıllarca, durmadan; çağladın, yıktın, söktün
Toprağımı, taşımı götürüp çöle verdin...

Vatanından kıskandın suyunu, serinini
Vefasız çıktın Fırat; nen varsa ele verdin...

Vadilerimi yardın, ovalarımı yuttun
Kaç ocağın külünü savurdun; yele verdin.

Okşadık, sevdik seni; «dur gitme», «yavaş» diye
Sen kudurdun, köpürdün; yurdumu sele verdin...

Ne kervanlarıma yol, ne yolculara geçit...
Biz sana bel bağladık; sen bize çile verdin...

*
**

Fakat doldu vâdesi, zulüm saltanatının
Çelikten kementlerle boynunu buracağız...

Gayrı azgın kurt gibi kapıp kaçmayacaksın
Keban vâdilerinde karşına duracağız.

Ahtettik bağrımıza basmaya seni Fırat.
Belini sarmak için hızını kıracağız...

Ey Palandökenler'den kükreyen erkek arslan
Seni, yelelerinden, zincire vuracağız!

Ve geçmişi unutup; sen, ben omuz omuza
Medeniyet yükselen bir vatan kuracağız...

Elâzığ, 1964

DELİLO

Hıdır Sezgin ve Mevlûd Canaydın'a

Ulaşsın gökyüzüne yürek atışlarımız;
Arslanım! Tecvid üzre tokmağı davula vur!

Destanlar meş'alesi ÇAYDAÇIRA'dan sonra,
Aşkımız Delilo'da kıvâmını bula, vur.

Kenetlensin omuzlar, kollar, parmaklar bile;
Yine düştü gönlüme bir gözleri elâ; vur!

Oynasın bel, diz, boyun... kaynasın göğüs, kalça...
Üç ileri, bir geri; bir sağa, bir sola vur!

Savruldukça bindallı, al bezekli etekler,
Ses ve süs cümbüşünden sağrağımız dola, vur!

Delilo bestesinde, her güzel bir deste gül...
Bülbüller gül devşire, hasat harman ola, vur!

Gönül bu, ne kocalır, ne geçer sevdiğinden;
Vur Ali'm, vur yiğidim! Fatma gadan ala; vur!

Topuklarınla döv ki, titresin dağ-taş, deniz...
Ününü yıldırımlar gökten Arş'a sala; vur.

Davul gümbürdedikçe ülkümün evreninde;
Dostlar güle, düşmanlar saçlarını yola; vur!

Ses getir mâverâdan; «hey hey!» de; bre Gakkoş.
Hey hey!... Ahfâd uyana, ecdâd vecde gele; vur!

Dilinde meşk olanın neler geçmez içinden;
Yoruldum deme Hıdır,(*) biraz daha, hele vur!

Delilo ezgisiyle çatlasın gırnatalar
Duracak gün mü bugün, Mevlüd(**) anan öle vur.

(*) Davulu tecvid üzre çalan büyük sanatkâr Hıdır Sezgin.

(**) Klarnetle mâverâdan ses getiren büyük sanatkâr Mevlûd Canaydın.

AĞIT

Üstâdım, Ağabeyim, Rûhumun ve San'atımın mimarı Fikret Memişoğlu'na

Çayda çıra yakılsın,
Meteris'e çıkılsın;
Ağama nasıl kıydın?
Ölüm, evin yıkılsın!

Su gibi akıp gittin,
Bağrımı yakıp gittin;
Kaç gün oldu geleli?
Şöyle bir bakıp gittin!

Kanasın yaram gayrı,
Kimlere varam gayrı?
Ağam gelmeze gitmiş,
Ben nice duram gayrı!

Goncalar soldu bende,
Ne haller oldu bende;
Kabrine yüz sürmeye,
Derman mı kaldı bende?

Çıktım Kayabaşı'na,
Boğuldum gözyaşına;
Baktıkça seni gördüm,
Harput'un her taşına!

Denizdim, göle döndüm;
Bir kurak çöle döndüm..
Ağam gitti gideli,
Savrulan küle döndüm!..

Büyük Turan ülkücüsü Süleyman Özmen'in rûhuna:

Öz menem!
Öz menem!
Onlar kabuk, öz menem!
Sen yelde savrulan kül...
Yüreklerde köz menem!

Ülkü uğrunda şehit
Men Süleyman Özmen'em!

Ne Kafkasya, ne Prut
Şu bin yıllık anayurt!
Kurşunlanan bir Bozkurt
Çıkarılan göz menem!

Dinmez gönül sancımız,
Derinleşir acımız...
Alınmazsa öcümüz
Dövülecek diz menem!

Ok bir kez çıktı yaydan;
Geçtik düğünden toydan...
Şimdi hep meydan meydan
Söylenecek söz menem!

Bitsin bu kızıl oyun,
Açılsın bahtı ayın...
Altayda Kurultayın
Toplandığı güz menem!

Bozkurtum vur tilkiye
Vur kurtulsun Türkiye...
Sizi büyük ülküye
Götürecek iz menem

Ülkü uğrunda şehit
Men Süleyman Özmen'em!

Ülkü şehidi Dursun Önkuzu'ya

Önkuzu hey! Önkuzu!...
Önde gider Önkuzu..
Anası «Dursun» demiş;
Durmaz.. Gider Önkuzu.

Kuzu yürür.. Kuzu yürür..
Önde, Önkuzu yürür!
Kuzular meledikçe,
Gönlüme sızı yürür!

Önkuzu!... Hey!... Önkuzu!...
Önde gider, Önkuzu...
Bu bayrak düşmez yere,
Ölmedikçe son kuzu!...

Dursun adı; Dursun adı..
O gitti, dursun adı.
Dillerde türkü olsun,
Yürekte vursun adı!...

Kuzular koç olacak,
Toy, düğün, göç... olacak!
Bu yılki kuzuların,
Adları ÖÇ olacak!...

TÜRKMEN AĞAM

«Dağlar dağımdır benim
Gam ortağımdır benim
Söyletme çok ağlarım
Dertli çağımdır benim.»

Dündar Taşer'in büyük hâtırasına:

«İşit beni, dinle beni, duy beni
Eğlendirmez düğün, dernek, toy beni
Yar beni, hey... Dil beni hey... Oy beni...

Dündar Ağam bizi koyup gitti bil!
Uçmağ'içre, bir menzile yetti bil!

Ülkü yolu diken olur, taş olur..
Yağsız ayran, kuru ekmek aş olur..
Kim derdi ki Ağama bir iş olur?..

Kahpe felek bize oyun etti bil!
Attığı taş bağrımıza battı bil!

Uluna da Bozkurtlarım.. Uluna;
Uluna da ince aylar doluna..
Gafil durup güvenirsen soluna;

Başın üzre sefil baykuş öttü bil!
Özyurdunu iki pula sattı bil!

Tanrı bilir; dün de bizim, yarın da...
Bir gün olur, bir sabah tan yerinde,
Dalgalanır dokuz tuğ, gönderinde,

Türkmen ağam nağrasını attı bil!
Otağ kurup gölgesinde yattı bil!

Yol demeyem, yel demeyem yürüyem
Göğüs verem, şu dağları kürüyem!
Ben Oğuz'un dediği Gök Börüyem

Yine doğum sancılarım tuttu bil!
Tanrıdağ'da kalk borusu öttü bil!

Sanmayın bu, ağlamaya ağıttır.
Bu, ağamın kavlince bir öğüttür.
Ağlamak ne? Dündar ağam şehiddir.

Ağlar isen, kaşlarını çattı bil!
Oraları birbirine kattı bil!

YUNMUŞ YUNUS

Yönelmiş O'ndan yana
Ki, ateş düşsün cana.
Abestir özge mânâ..
Yunus, yanmış demektir.

Öz nedir.. Silmiştir o,
Söz nedir bilmiştir o,
Denilmez, «Gelmiştir o»
Yunus, inmiş demektir.

Gök içre cümbüş-visâl,
Olmuştur, değil masal...
Dokuz seyyare misâl
Yunus, dönmüş demektir.

Elinde aşk fânûsu,
Geçerken okyanusu,
Görenler var Yunus'u...
Yunus, yunmuş demektir.

Türk Yunus, Derviş Yunus..
Dileğe ermiş Yunus,
Kendi de dermiş Yunus.
Yunus, kanmış demektir.

VEYSEL ÖBÜR DÜNYADA

Üçlerin, Yedilerin, Kırkların gönülleri:
«Açalım Tanrı'mızın katına el.» dediler.

O sırada dünyadan bir haber geldi anî:
«Esmekte yer yüzünde bir çetin yel.» dediler.

Aynı haber Uçmakta (x) değince gönüllere;
«Saz ve söz erlerinden, öldü Veysel...» dediler.

Kimi sevinçten, kimi tasadan yandı; «Eyvah.
Üçbin yıllık kopuzdan koptu bir tel...» dediler.

Rahmet mi, kıyamet mi... Bu haber neyin nesi?
Derken kapı açıldı; Veysel'e: «Gel!» dediler.

Dokuz huri seğirtti Kevser Havzı üstüne,
Dokuz tas aynı anda doldu ve: «Al!» dediler.

Veysel dokuz doluyu içti; dokuz yudumda;
Huriler: «Gitme artık, burada kal.» dediler.

Ve sundular mübarek Tuğba'nın dallarından
Yapılmış bir kopuzu; «Söyle ve çal...» dediler.

Veysel öptü kopuzu üç kez baş perdesinden...
«Bize Yunus dilinden velvele sal...» dediler.

Âşık Veysel gezindi tellerde ağır ağır;
«Türk'ün diline şerbet, ağzına bal...» dediler.

«Neyleyim şol cenneti, bendeki aşk olmasa...»
Ervâh hep bir ağızdan: «Berhudâr ol...» dediler.

(*) Cennet.

AKIN VAR

Bozkurtlar uludu: Hey hey heyyy...
Akın var... Akın var... Akın var..

Kişnedi kısraklar, aygırlar...
Yerde toz, göklerde çakın var.

Göğsünde al açar güllerin
Heyy bre. Alnında akın var.

«Kılıcım kırıldı.» deme ha.
Elde yay, sadakta okun var.

Gam yeme pusatın yağise,
Düşmana az daha yakın var.

Öç odu dolunca gönlüme,
Eyyy ölüm. Ne güzel kokun var.

— Bozkurtların Destanı'ndan —

YARINLARIN ÇAĞRISI

Sayıklaması tuttu gece yarılarının
Çaldı karanlığa çanlar...
Kara çamurlar içinde kımıldadı
Kızıl solucanlar...

Bir sarı hummadır uluyan
Bir sarı hummadır uluyan
Bir kızıl marazdır, esner yüzümüze
Kötürüm duyguların baş dönmesi
İner dizimize...

Duydun mu sokakların çığlığını?
Başı avuçlarında kaldırımların.
Neden bu bunaltı, havada ne var?
Ne ki vitrinlerden bakan «canavar»?
Ne ki caddeleri çatlatan sızı
Alır aklımızı?...

Ilık sancılar yoğunlaşır gözbebeklerimizde
Büyür ufuklara dek.
Kindir tomurcuklaşan sevgi filizlerinde
Kan sızar şakağından kardeşliğin
İner topuklara dek...

Bir anlamlı duygu gelişir buram buram
Depreşir yüreklerde.

Omuzlardan kollara iner sabrın acısı
Düğümlenir bileklerde.

Heveslerce biter özlemi, yakınların
Uzakların ülküsüdür kabaran göğüslerde.

Kanı diner, şakağında kardeşliğin...
Yarınların çağları değişir,
Bir özge anlamlı seslerde.

Bakışların gamsızlığını değil
Ayakların hıncını gör, izlerde...

İnen, yükselen, ileri, geri bu çalkanış
Sessiz gelişmesidir kükreyişlerin
Denizlerde...

MACAR KARDEŞLERİME

İki tutsak kardeşiz
Kahpe acunda.
Senin tutsaklığın yüreğimde ok;
Benim göz yaşlarım senin acında...

Bana Özbek derler;
Uygur, Kazak derler...
Doğuda yaşarım Tanrı izniyle...
«Uzak» derler...

İki tutsak kardeşiz
Kahpe acunda...
Ben Orhun boyunca taş kesilmişim;
Sen Tuna suyunun öbür ucunda...

Sana Macar derler
Kumrallığınca...
Hürriyet uğruna yaralısın hey...
Kan allığınca...

Bizde bu yaraya bezek derler .

Bir gün gelir, duyar kurt çocukları
Aynı kandan olduklarını...
Ve yükselir elbet Turan bayrağı;
Dalgalanır doğudan batıya dek...
Dalgalanır göğün dokuz burcunda...

Bana «Özbek» derler, «Kazak» derler...
Sana «Macar» derler, kumrallığınca
Hürriyet uğruna yaralıyız hey...
Kan allığınca...

KILIÇ — KALKAN

Tokuşuyor kalkanlar
Birer azgın koç gibi.

Dalıyor birbirine
İki Bozkurt aç gibi.

Atılışlar kaplanca,
Bakışlar kılıç gibi.

Bu kılıçlar savaşta
Kelle alır baç gibi.

Şu kan sızan çizikler
Yara değil hiç gibi.

Acunda tatlı ne var?
Er gönlünde öç gibi.

— Bozkurtların Destanı'ndan —

MEHTER

Sonsuzdan, derinden, yüceden...
Şafaktan, gündüzden, geceden...
Ses gelir, üçbinyıl önceden,
Tanrı Tek... Tanrı Tek... Tanrı Tek...

Dokuz kat tîz vurur, pes vurur.
Dokuz kat davlunbaz, kös vurur...
Yürekten yüreğe ses vurur,
Tanrı Tek... Tanrı Tek... Tanrı Tek...

Can kuşu, kafesten kurtulur.
Gizlilik perdesi yırtılır...
Nal şakır, at kişner, kurt ulur,
Tanrı Tek... Tanrı Tek... Tanrı Tek...

Bir günde, beş nöbet farz ile,
Kalkanla, kılıçla, gürz ile...
Söyleşir bir özge tarz ile.
Tanrı Tek... Tanrı Tek... Tanrı Tek...

Bu dünya, bu evren, dünümden...
Soyumdan, töremden, dinimden...
En yüce aşk ile ünümden,
Tanrı Tek... Tanrı Tek... Tanrı Tek...

Tuğ budur, tef budur, zil budur.
Ellibin kabzada el budur...
Mete'den Mehmed'e yol budur,
Tanrı Tek... Tanrı Tek... Tanrı Tek...

Bu ezgi, sürdükçe, şan durmaz;
Ben dursam, damarda kan durmaz;
Can evim içinde can durmaz;
Tanrı Tek... Tanrı Tek... Tanrı Tek...

Dövülsün, davullar, dengine...
And olsun safağın rengine,
Hazırız bir ölüm cengine,
Tanrı Tek... Tanrı Tek... Tanrı Tek...

Baş Mehter Ağam der: Heydür Hey...
Uğrunda, bu canlar peydür, hey...
Zurnalar, Tabıllar... eydür: Hey...
Tanrı Tek... Tanrı Tek... Tanrı Tek...

AKINCILARIN DUÂSI

Ülkü denilen nesne, nice bir duygudur kim
Uğrunda ne yiğitler vuruşup ölür Tanrım.

Budun, devlet, yurt, bayrak... Sevgimiz büyükse de,
En yüce buyruk senin katından gelir Tanrım.

Bu varlıklar uğruna ölürken her Türk eri,
Kendîni senin çerin olarak bilir Tanrım.

Varlığını unutup türeni bozanlardan
Bu çeriler senin de öcünü alır Tanrım.

Soyumuzu en üstün kıldın yağız yer üzre
Senin şu gök bayrağın yerde mi kalır Tanrım.

— Bozkurtların Destanı'ndan —

ANAYURD'UN SESİ

1964 yılında Türkistan'ın Taşkent şehrinde bir zelzele olmuş, bütün devletler felâketzedelere yardım göndermişti.
Taşkent'in felâketine el uzatmayan tek devlet Türkiye idi...
Bu şiir, bu olay üzerine yazılmıştır.

Baykal'ımın renginde Marmara mavisi yok...
Orkun'un, Selenge'nin akışı Fırat değil.

Umay yaslı, gülmüyor gözleri Ayzıt'ların...
Altay ormanlarının yeşili murat değil.

Ötüken yaylasından Çin Setlerine doğru
Kükreyenler koçyiğit, şahlananlar at değil.

Okunmuyor soyumun erdemi anıtlarda;
Alın çizgilerimiz artık «Hüsn-ü hat» değil.

Kurt başlı sancağımı kaldırıp tek başına,
Sanki, ölmezliğimi haykıran Kür-Şad değil.

Körler, sağırlar bilmem ne zaman öğrenecek,
Edirne, Gaziantep, İzmir, Kars serhad değil.

Kurşun gibi, içtiğim kımızın her damlası,
Kısrak memelerinden sağdığımız süt değil,

Akıncı koçakların savaş nağralarına
Karşılık, geçitlerde uluyan Bozkurt değil.

Karaçay, Kırkız, Kazak, Özbek, Yakut illeri
Ay-Yıldızlı bayrağın gölgesinde yurt değil

Ey Ulu Tanrım neden Taşkentler, Buharalar...
Aydın, Urfa, Malatya, Erzurum, Harput değil?

Ben büyük Türk yurdunun hayâliyle yaşarım
Yoksa Türklüğün tutsak yaşaması şart değil,

Tanrı bilir, öcümü komam kızıl kâfire...
Çevremizde Demirperde... Düşmanımız mert değil.

Yedi kez yabancıya el uzatırken, neden
Benim yüzyıllık tasam, soydaşıma dert değil?

Taşkent'in feryâdına ses gelmez Ankara'dan...
Rus tanklarının zırhı, bu dert kadar sert değil.

PETÖFİ'ye

«Bir uğultu işitilir...»
Altaylar'dan, Tuna'dan, Karpatlar'dan...
Batı Roma üstüne mahmuzlanan atlardan...
Petöfi. Seni dinliyorum.

Davranıp atılırken er meydanına;
«Ya hayat, ya ölüm,» dediğin
Ve ilk kurşunu yediğin
Ân'ı dinliyorum.

Yirmialtı yaşında,
Bir Moskof savaşında
Verdiğin canı dinliyorum.

Dayadım başımı kanlı göğsüne;
Irkımca soyluluk var yaşıtında...
Büyük yüreğinin son atışında
Ben, beni dinliyorum.

«Bir uğultu işitilir...» derinden...
Gök mü çöker, yer mi oynar yerinden?
Atillâdır bu.
Asya göklerinden
Hun'u dinliyorum.

«Sonra, yüzyıllarca süren, bir koşu...»
Macar ovasında gök nal sesleri...
Vurur Süleyman kösleri...
Dağıtıp kara sisleri,
Petöfi;
Dünü dinliyorum..

Bu gamlı gönlümün bir gözü sende;
Öbürü doğacak bir kutlu günde.
Ve Ankara kalesinin önünde
Tanrı dağlarından kopacak
Ünü dinliyorum!

MALAZGİRT MARŞI (*)

Kızım Ayhanım'a

Aylardan Ağustos, günlerden Cuma;
Gün doğmadan evvel İklim-i Rûm'a,
Bozkurtlar ordusu geçti hücûma...

Yeni bir şevk ile gürledi gökler:
Ya Allah... Bismillâh.. Allahüekber...

Önde yalın kılıç Türkmen başbuğu;
Ardında Oğuz'un ellibin tuğu...
Andırır Altay'dan kopan bir çığı,

Budur, Peygamber'in övdüğü Türkler...
Ya Allah... Bismillâh... Allahüekber...

Türk, Ulu Tanrı'nın soylu gözdesi;
Malazgirt, Bizans'ın Türk'e secdesi.
Bu ses, insanlığa Hakk'ın müjdesi...

Bu seste birleşir bütün yürekler;
Ya Allah... Bismillâh... Allahüekber...

Nağramızdır bugün gök gürültüsü;
Kanımızdır bugün yerin örtüsü...
Gâzî atlarımın nal parıltısı,

Kılıçlarımızdır çakan şimşekler...
Ya Allah, Bismillâh... Allahüekber...

Yiğitler kan döker bayrak solmaya;
Anadolu başlar vatan olmaya..
Kızılelma'ya hey... Kızılelma'ya...

En güzel marşını vurmada mehter:
Ya Allah... Bismillâh... Allahüekber...

— Malazgirt Destanı'ndan —

(*) Malazgirt Zaferinin 900. yıldönümünde açılan «Malazgirt Marşı» yarışmasında birinciliği kazanmıştır.

MALAZGİRT (*)

Aylardan Ağustos, günlerden Cuma;
Çatışmak üzredir küfrile iyman...
«Bismillâh» diyerek geçtik hücüma
Ve Bismillâh dedi cümle âsüman...

Alparslan buyurdu: Kurtlarım vurun!..
Ok çekin, gürz atın, pala savurun!..
Bileğinde kuvvet koman gâvurun...
Koman şahbazlarım, koçlarım koman!..

Sıyrıldı bir anda ellibin kılıç;
Değdi birbirine, iki kızgın uç...
Yerde yedi iklim, gökte dokuz burç,
Dediler: El-aman... Sümme el-aman!..

Nağramızı duyan, aklın yitürür.
Gürz, indiği yerden haber getürür...
Al kanlar sel olmuş gövde götürür...
Ufuklar kapkara, gökler toz-duman.

Ağuştos güneşi altında kızgın
Şahlanan atları, tutmuyor dizgin...
Düşman saflarında belirdi bozgun.
Böylesine bir cenk görmedi zaman...

Müjde gitti yurda, gümüş tuğralı;
Onsekizbin ölü, kırkbin yaralı,
Esirler içinde Urum Kıralı...
Zafer şenlikleri başlasın heman...

Bükülmez bileği Oğuz kolunun,
Açtı kapısını Bizans yolunun...
Başlansın fethine Anadolu'nun;
Kaderin hükmünde kalmasın güman.

Alparslan buyurdu: «Yaşayan ölür...
Geleceği ancak Tanrımız bilür
Balak Gâzi dirler bir yiğit gelür
Erlikteki ünü, sizden de yaman.»

(*) Bu parça 1963 yılında yazılmış, fakat, şair bu parçayı «Malazgirt Destanı» adlı eserine almamıştır.

DEDE BOZKURT DESTANI'NDAN: (*)

BESMELE

Şol gökleri kaldıranın
Donatarak dolduranın
«Ol!» deyince olduranın
Doksandokuz adı ile.

DİLEK

Dayadım sana belimi
Kudretinle tut elimi
Yoğuram ana dilimi
Anamın ak südü ile,

Tanrım! Türk gönlümü yastan
Kılıcımı kirden, pastan...
Kurtarırsan ben bir destan
Derim ağız tadı ile.

Ses vermez Oğuz illeri
Niye susmuş bülbülleri?
Ko tutuşsun gönülleri
Ergenekon odu ile.

Kış günleri yaza ersin,
Kırk ince kız kilim sersin,
Bayındır Han şölen versin,
Kırk devenin budu ile.

HÜKÜM

Dedem Korkut der ki: «Evet
Vardır düğün, dernek, davet..
Fakat Oğuzlarda Devlet
Olmaz dedi-kodu ile.»

«Pis sularla kir arınmaz
Sisli günde yol görünmez
Düşman üstüne yürünmez
Casus ile cadı ile.»

«Kuşa misâl can dediğin
Suya misâl kan dediğin
Bilenir iman dediğin
Ataların yâdı ile.»

«Er odur ki; ün salası;
Kına girmeye palası...
Oğul hey! Bozkurt balası
Büyütülmez dadı ile.»

DEDE KORKUT DESTANI'NDAN:

Ulaş Oğlu Salur Kazan Beğ'in destanını, Dedem Korkut'un anlatması, kopuz çalıp dinletmesidir:

Şölenlerde dokuz türlü aş yenir...
Ala geyik, süt kuzusu, kuş yenir.
Ak kımızla taş da olsa, hoş yenir.
Toy kurulur aşın sonu gelende
Dedem Korkut varsa eğer şölende.

Bugün yine bir otağda şölen var.
Yır söyleyen, el şaklatan, gülen var.
Dediler ki: «Otağa bir gelen var!»
Karşılayıp yol açtılar gelene,
Dedem Korkut, yom getirdi şölene.

Hem kımıza, hem azığa kanıldı
Şükredilip Hak Peygamber anıldı.
«Boy boylansın, soy soylansın.» denildi
Dedem Korkut, bağdaş kurup yanladı,
Kopuzunun telleriyle ünledi:

«Beğlere beğ, bana ozan derler hey!
Yüzyıllarca dilde gezen derler hey!
Ulaş Oğlu Salur Kazan derler hey!
Bir Beğ vardı, yırtıcı kuş bakışlı,
Kendi kaplan, atı ceylân sekişli.

Yağız aygır kuduranda binici,
Kara kâfir kuduranda yenici.
Meydan içre, kanı kanla yunucu..
Bilekleri, körpe çınar kabası
Koç burunlu Han Uruz'un babası.

Düğünlerde doksan davul dövdüren
Al aygıra, kara demir gevdiren
Kırk mızrağı, kalkanıyla çavdıran
Kükreyende, arslan dense gerekli;
Saldıranda, kara doğan yürekli..

At sürerken savrulanda hırkası
Gölgesinden kızıl devler ürkesi!..
Dar boğazda, kalmış yiğit arkası
Bayındır Han güveyisi Kazan Beğ
Obasından taşra çıkıp dedi: Hey!

Doksan tuğlu otağlarım kurulsun;
Doksan yerde ipek halı serilsin;
Gökyüzüne ala sayvan gerilsin;
Doksan yerde koç kazanım kaynaya;
Kös vurula, al kısraklar oynaya..»

Beğ ünüdür, duyulması tez olur;
Dağ yassılır, gök kayalar toz olur;
Beğ gönlüne düşen damla köz olur;
Ak elleri bileğinden kınalı
İnce kızlar alca şarap sunalı.

Duyulunca İç Oğuzda beğ ünü
Kurulmuştu som gümüşten kırk sini
Taslar altın, sürahiler gök çini...
Üzerleri ak yaldızla yazılı,
Her sinide kırkar tane dizili...

Orta yerde işve ile salınan,
İlk yudumlar ellerinden alınan,
Her birinin yüzünde ay dolunan
Kaz boyunlu, dilber kâfir kızları,
İçmesek de sarhoş eder bizleri.

İki bölük saç ardına örülü
İnce kaşlar, bir çift yaydır; gerili
İnce bele ince kuşak sarılı
Boyu uzun; göğsü kızıl düğmeli...
Uzanmakla ulaşılmaz; eğmeli...

Kâfir dinli, kızlar şarap sundular
Ünlü beğler esrimeyiz sandılar
Her kadehte biraz daha yandılar
Kazan Beğ'in gittiyse de hoşuna
Keskin şarap kötü vurdu başına

Duman indi iki gözü üstüne
Söz etmezken kimse sözü üstüne
Salur Kazan, kaba dizi üstüne
Çöküp dedi: «Beğler, beni dinleyin!
Dinleyin de, ünüm nedir anlayın...

«Yata yata yanlarımız çürüdü
Dura dura kemiğimiz eridi
Bağrımıza gök sancılar yürüdü
Ala Dağa avlanmaya çıkalım
Kuş kuşlayıp ala geyik yıkalım.»

Böyle dedi; gürültüler azaldı
Selçük oğlu Deli Dundar söz aldı
Besbelli ki Kazan Beğ'den yüz aldı
Dedi: «Beğler rüzgâra gem vurulmaz,
Salur Kazan buyruk verdi; durulmaz!

Kara Budak; Kara Göne oğludur;
Kara Polat öz kılıcı zağlıdır
Tavlasında dokuz aygır bağlıdır;
Der: «Beğ Kazan hangi dağın başından
Aşar olsam, ayrılmayız peşinden.»

Kazan coştu; bu sözleri duyanda
At ağızlı Aruz Koca bu yanda
Ellerini kalçasına koyanda
İki kaba dizi üzre titredi
Kara arslan kükrer gibi kükredi:

Dede Korkut kitabının bir bölümünden nazma çekilen bu parçaların tamamı yakında bir kitap halinde yayınlanacaktır.

Kerkük Destanı
Denemeleri

Zap suyuna...
Zap suyuna...
Kanım döndü Zap suyuna...
Kahpe çıktı din kardaşım;
Zap döndü, azap suyuna!..

Ondört Temmuz,
Bin dokuzyüz ellidokuz...
Musul ülkesinde bir Türkmen boyu;
Vay!.. Olmaz olaydı
O Temmuz ayı!..

⁂

Ondört Temmuz bindokuzyüz
Elli dokuz;
Etim din kardaşımın ağzında sakız!..
Kanım dudaklarında şaraptı.
Beni vuran, din kardaşım Arap'tı!..

⁂

Irak ülkesinde bir Türkmen boyu;
Vay, olmaz olaydı o Temmuz ayı!..
Kerbelâ'ya döndü çöl bir gecede,
Gece, gündüz kan çağladı Zap suyu!..

⁂

Irak derler
Irak derler!..
Derdime firak derler...
Diyerem men: «Türkmen'em!»
«Bu sözü bırak!» derler...

*
**

Irak ülkesinde bir Türkmen boyu;
Kimisi Kınık'tır, kimisi Kayı...
Ansızın kurşunla doldu yüreğim,
Yaktı yüreğimi Yezid'in soyu!..

HOYRAT-HORYAT

İncidendir incidendir...
Bu sözler incidendir...
Kimi gam giderici,
Kimi öz incidendir.

Harput'ta «HOYRAT» derler.
Duyanlar: «Hayret!» derler.
Harput erenlerinden
Millete hayrat derler.

Kerkük'te adı: Horyat;
Söz değil; feryat feryat!..

— Taşa yazdım (*)
Taşa yazdım.
Yazımı taşa yazdım.
«Türk Bilge Kağan» diye
Adımı başa yazdım.
Adım «taşta» durdukça,
Acundan taşayazdım.
Nitekim taş yıkıldı,
Ben dahi düşeyazdım!

⁂

Gökte oldum
Gökte oldum...
Tanrı tek gökte oldum.
Özüm yaratılanda
Yer yoktu; gökte oldum.

(*) Orhun kitabelerinden ilham alınarak yazılan bu küçük parçalar, yakında büyük bir destan halinde yayınlanacaktır.

ÖTÜKEN YAYINLARI

- **BOZKURTLAR** — **25.— TL.**
  Atsız
- **TUTSAK** — **10.— TL.**
  Emine Işınsu
- **MAHŞER** — **15.— TL.**
  Peyami Safa
- **KOPUZDAN EZGİLER** — **5.— TL.**
  Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu
- **MARX'N YIKILIŞI** — **20.— TL.**
  Leopold Schwarzschild
- **İHTİŞAM ve SEFALET** — **25.— TL**
  Balzac
- **ÇİLELİ YOL** — **7.50 TL.**
  Hermann Hesse
- **RUH ADAM** — **15.— TL.**
  Atsız
- **BOZKURTLARIN DESTANI** — **15.— TL.**
  Niyazı Yıldırım Gençosmanoğlu
- **MAT. NORALİYA'NIN KOLTUĞU** — **12.50 TL.**
  Peyami Safa
- **EYÜP** — **12.50 TL.**
  Vecdi Bürün
- **MESNEVÎ** — **15.— TL.**
  Mevlânâ
- **BİZ İNSANLAR** — **20.— TL.**
  Peyami Safa
- **MİLLİYET DUYGUSUNUN SOS. ES.** — **12.50 TL.**
  Sadri Maksudi Arsal
- **KİLİT** — **15.— TL.**
  M. Necati Sepetçioğlu
- **HER BİZANSA BİR FATİH** — **5.— TL.**
  M. Necati Sepetçioğlu
- **ŞİMŞEK** — **15.— TL.**
  Peyami Safa
- **BAYRAM HEDİYESİ** — **10.— TL.**
  M. Niyazi Özdemir
- **DİN - İNKILÂP - İRTİCA** — **15.— TL.**
  Peyami Safa

- **AK TOPRAKLAR** — **10.— TL.**
  Emine Isınsu
- **SÖZDE KIZLAR** — **10.— TL.**
  Peyami Safa
- **MALAZGİRT DESTANI** — **7.50 TL.**
  Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu
- **BENİM GÖZÜMDE MENDERES** — **20.— TL.**
  Necip Fazıl
- **AZAP TOPRAKLARI** — **12.50 TL.**
  Emine Isınsu
- **DİNÎ ve İLMÎ İNCELEMELER** — **7.50 TL.**
  Sadrettin Yüksel
- **MİLLİYET NAZARİYELERİ** — **7.50 TL.**
  Mehmet İzzet
- **HARİSTAN ve GÜLİSTAN** — **7.50 TL.**
  Ahmet Hikmet Müftüoğlu
- **ENGEREK DÜĞÜMÜ** — **6.— TL.**
  François Mauriac
- **BİR SİPAHİNİN ROMANI** — **8.— TL.**
  Pierre Loti
- **RAFAEL** (Roman) — **10.— TL.**
  Lamartine
- **9 UNCU HARİCİYE KOĞUŞU** — **7.50 TL.**
  Peyami Safa
- **FATİH HARBİYE** — **7.50 TL.**
  Peyami Safa
- **RUS İHTİLÂLİNDEN HATIRALAR** — **10.— TL.**
  A. Battal Taymas
- **YAVUZ SULTAN SELİM** — **4.— TL.**
  Namık Kemal
- **ÜYGE TABA** (Eve Doğru) — **4.— TL.**
  M. Ayas İshaki
- **ÇİRKİN AMERİKALI** — **8.— TL.**
  W. J. Lederer
- **İSLÂM ve DEMOKRASİ** — **2.50 TL.**
  Malik Binnebi
- **HİKÂYELER** — **4.— TL.**
  Necip Fazıl Kısakürek
- **ZEYREK CİNAYETİ** — **6.— TL.**
  Server Bedi

- **SİYASİ VASİYETİM** — **4.— TL.**
  Adolf Hitler

DERS KİTAPLARI

- **DİFERANSİYEL DENKLEMLER** — **60.— TL.**
  Frank Ayres
- **YARDIMCI ED. KİTABI** (Lise I) — **7.50 TL.**
  Sevgi, Ayvaz Gökdemir

  (Lise II) — **10.— TL.**
  Sevgi, Ayvaz Gökdemir

  (Lise III) — **12.50 TL.**
  Sevgi, Ayvaz Gökdemir

facebook
türkçü
betik
Toluhan